

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Кафедра економіки підприємства і міжнародного бізнесу

07/01-61M

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять
та самостійної роботи

з навчальної дисципліни

«МІЖНАРОДНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ»

*для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Міжнародні економічні відносини»
спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини за
спеціалізацією Міжнародні економічні відносини
денної та заочної форми навчання*

Рекомендовано науково-
методичною радою з
якості ННІ економіки і
менеджменту
*Протокол № 3
18 листопада 2025 р.*

Рівне – 2025

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини за спеціалізацією Міжнародні економічні відносини денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Нікитенко Д. В. – Рівне : НУВГП, 2025. – 19 с.

Укладач: Нікитенко Дмитро Валерійович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Відповідальний за випуск: Кушнір Н. Б. к.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Керівник групи забезпечення: Жемба А. Й., к.е.н., доцент.

Повторне видання 06-01-74М

Зміст

Вступ	3
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Структура навчальної дисципліни	5
3. Тематика практичних занять	6
4. Методи контролю	7
4.1. Контрольні заходи та засоби діагностики	7
4.2. Критерії оцінювання	7
4.3. Розподіл балів, які отримують студенти	8
5. Плани практичних занять	9
6. Методичні вказівки до самостійної роботи	15
7. Вимоги до підготовки, виконання та оформлення завдань за видами самостійної роботи студента	15
8. Рекомендована література	17

© Д. В. Нікитенко, 2025
© НУВГП, 2025

Вступ

Шановні студенти! Навчальна дисципліна «Міжнародні стратегії економічного розвитку», до вивчення якої Ви приступаєте, є обов'язковою освітньою компонентою навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 "Економіка та міжнародні економічні відносини".

Метою навчальної дисципліни є систематизація набутих та формування нових теоретичних знань щодо формування та реалізації сучасних стратегій економічного розвитку в різних групах країн і набуття практичних умінь результативного аналізу та обґрунтування рекомендацій щодо стратегій економічного розвитку на різних рівнях глобальної економічної системи.

Цілями (завданнями) навчальної дисципліни є:

- формування у здобувачів системи всебічних знань щодо сутності стратегій розвитку та їх середовища;
- вивчення впливу глобалізації на формування стратегій розвитку;
- визначення та характеристика особливостей національних стратегій розвитку;
- оцінки ефективності стратегій економічного розвитку;
- формування ставлення до сучасної системи координації економічної діяльності;
- вивчення та аналіз міжнародних інтеграційних стратегій;
- використання у практичній фаховій діяльності знань та умінь, набутих в процесі вивчення дисципліни, у відповідності до особливостей сучасного стану економік зарубіжних країн.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- визначення основних понять і складових міжнародних стратегій економічного розвитку;
- особливості середовища формування стратегій економічного розвитку;
- види стратегій економічного розвитку та їхні характерні риси;
- особливості і фактори, що впливають на формування міжнародних стратегій економічного розвитку;
- сутність проблем вибору стратегії економічного розвитку у контексті сучасних цивілізаційних викликів.

вміти:

- відслідковувати тенденції і процеси, що відбуваються під час реалізації міжнародних стратегій економічного розвитку;
- аналізувати міжнародні стратегії економічного розвитку;
- аналізувати вплив глобалізму та антиглобалізму на формування стратегій економічного розвитку країн;
- адаптовувати зарубіжний досвід формування стратегії

економічного розвитку до відповідних наявних і потенційних загроз економічного розвитку України.

Пропоновані методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи допоможуть Вам краще зорієнтуватися у вивченні нормативного матеріалу для набуття необхідних компетентностей.

1. Опис навчальної дисципліни

Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>«Міжнародні економічні відносини»</i>
Спеціальність	<i>С1 Економіка та міжнародні економічні відносини</i>
Спеціалізація	<i>Міжнародні економічні відносини</i>
Рік навчання, семестр	<i>1 рік навчання, семестр 1</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>20/4 год.</i>
Практичні заняття:	<i>20/10 год.</i>
Самостійна робота:	<i>80/106 год.</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>

2. Структура навчальної дисципліни

Денна/заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	В т.ч.			
		Л	П	ІНД	СР
МОДУЛЬ 1. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ					
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи дослідження міжнародних економічних стратегій					
1. Економічне зростання та економічний розвиток	12	2/-	2/1	-	8/11
2. Сутність та принципи сучасних макроекономічних стратегій	12	2/-	2/1	-	8/11
3. Сучасне світове господарство як контекст формування стратегій розвитку	12	2/1	2/-	-	8/11
Разом ЗМ1	36	6/1	6/2	-	24/33
Змістовий модуль 2. Моделі розвитку країн світу					
4. Моделі розвитку економічно розвинених країн світу	20	4/1	4/2	-	12/17

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	В т.ч.			
		Л	П	ІНД	СР
5. Моделі розвитку країн з емерджентними економіками	16	2/1	2/1	-	12/14
6. Стратегії розвитку транзитивних економік	12	2	2/1	-	8/11
Разом ЗМ2	48	8/2	8/4		32/42
Змістовний модуль 3. Основні соціально-економічні тенденції і моделі трансформації світової економіки в сучасних умовах					
7. Глобальні трансформації в системі міжнародних економічних відносин	12	2/1	2/1		8/10
8. Стратегія розвитку України в глобальному середовищі	12	2	2/1	-	8/11
9. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: цілі сталого розвитку.	12	2	2/2	-	8/10
Разом ЗМ3	36	6/1	6/4	-	24/31
Усього	120	20/4	20/10	-	80/106

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Економічне зростання та економічний розвиток	2	1
2	Сутність та принципи сучасних макроекономічних стратегій	2	1
3	Сучасне світове господарство як контекст формування стратегій розвитку	2	
4	Моделі розвитку економічно розвинених країн світу	4	2
5	Моделі розвитку країн з емерджентними економіками	2	1
6	Стратегії розвитку транзитивних економік	2	1
7	Глобальні трансформації в системі міжнародних економічних відносин	2	1
8	Стратегія розвитку України в глобальному середовищі	2	1
9	Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: цілі сталого розвитку.	2	2
Усього годин:		20	6

4. Методи контролю

4.1. Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни складається з наступних заходів:

- вибіркове усне опитування студентів з питань, що розглядаються на практичному занятті;
- розв'язок ситуаційних вправ;
- самостійно підготовлені реферативні виступи та повідомлення студентів за темою практичного заняття;
- контрольні роботи за темами навчальної дисципліни (8-10 тестів закритої форми з однією правильною відповіддю з 5-х можливих);
- Модульний контроль проходить у вигляді тестування. У тесті 20 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 бали (10 балів), рівень 2 – 5 запитань по 1 балу (5 балів), рівень 3 – 1 завдання по 5 балів (5 балів). Усього 20 балів.

Підсумковий контроль знань – екзамен – відбувається у вигляді тестування на платформі Moodle.

4.2. Критерії оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку», є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях, результатів самостійної роботи студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за наступними критеріями:

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі

несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

4.3. Розподіл балів, які отримують студенти

За вчасне та якісне виконання завдань здобувач денної форми навчання отримує такі обов'язкові бали:

- 54 балів за усні і письмові завдання на 10 практичних заняттях;
- 6 балів за індивідуальне навчально-дослідне завдання;
- 20 балів за модуль 1
- 20 балів за модуль 2.

Разом – 100 балів.

За вчасне та якісне виконання завдань здобувач заочної форми навчання отримує такі обов'язкові бали:

- 45 балів за тестове опитування за темами курсу;
- 15 балів за індивідуальне навчально-дослідне завдання (контрольну роботу);
- 40 балів за екзамен.

Разом – 100 балів.

Результати навчання проставляються за двома шкалами (табл. 1). Позитивні оцінки виставляються тільки тим студентам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни і набрали за результатами поточного та підсумкового контролів не менше 60 балів.

Таблиця 1

Шкали оцінювання

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100	"відмінно"
74-89	"добре"
60-73	"задовільно"
35-59	"незадовільно" з можливістю повторного складання
1-34	"незадовільно" з обов'язковим повторним курсом

5. Плани практичних занять Модуль 1

Змістовий модуль 1

Теоретичні основи дослідження міжнародних економічних стратегій

Практичне заняття 1

Тема: Економічне зростання та економічний розвиток

Обсяг аудиторних годин: 2 год.

План заняття:

1. Економічний розвиток, економічне зростання та стратегія економічного розвитку. Внутрішнє та зовнішнє середовище формування стратегії розвитку
2. Фактори та критерії економічного зростання
3. Моделі економічного розвитку країн
4. Трансформація моделей розвитку. Світові тренди планування економічного розвитку

Контрольні запитання до теми

1. У чому проявляються спільні та відмінні риси понять «економічний розвиток» та «економічне зростання». Наведіть приклади.
2. У чому полягає сутність стратегії розвитку та як вона пов'язана із економічним розвитком та економічним зростанням?
3. Яким чином зовнішнє та внутрішнє середовище впливають на стратегію економічного розвитку? Обґрунтуйте свою відповідь.
4. Порівняйте основні показники та характеристики економік розвинених країн та країн що розвиваються. Яким чином основні характеристики економіки (права колонка) впливають на досягнення макроекономічних показників. Що спільного та відмінного між країнами однієї /різних груп? Обґрунтуйте свою відповідь.
5. Чи залежить рівень та динаміка макроекономічних показників від моделі економічного розвитку? Обґрунтуйте свою відповідь.
6. У чому полягає сутність національного плану економічного розвитку і яким має бути його якісне наповнення?

Практичне заняття 2

Тема: Сутність та принципи сучасних макроекономічних стратегій

Обсяг аудиторних годин: 2 год.

План заняття:

1. Макроекономічні теорії як основа розробки стратегій економічного розвитку
2. Державне й ринкове регулювання економіки
3. Мікроекономічні стратегії розвитку

Контрольні запитання до теми

1. У чому полягає роль макроекономічних теорій у формулюванні стратегій економічного розвитку?
2. Які основні положення меркантилізму використовуються в сучасних стратегіях розвитку?
3. Які позитивні аспекти класичної економічної теорії використовують з позиції формування стратегії розвитку?
4. Якими є недоліки класичної теорії політекономії в контексті формування стратегії розвитку?
5. Які положення кейнсіанської теорії лягли в основу сучасних стратегій розвитку?
6. Назвіть положення, які характеризують неоліберальний напрям в економічній теорії?
7. Які особливості інституціональної теорії?
8. Коли підсилюється роль держави в регулюванні економіки?
9. Які головні напрями державного регулювання економіки існують на сучасному етапі розвитку світової економіки?
10. Які існують особливості в промисловій політиці держави?
11. У чому сутність мікроекономічних стратегій розвитку?
12. Як змінюється регулююча роль держави під час циклічного розвитку економіки?

Практичне заняття 3

Тема: Сучасне світове господарство як контекст формування стратегій розвитку

Обсяг аудиторних годин: 2 год.

План заняття:

1. Актуальні елементи глобальної економіки
2. Формування економічної єдності світу
3. Постіндустріальні тенденції розвитку країн світу
4. Переваги та недоліки сучасних глобалізаційних процесів.
5. Ключові проблеми розвитку світового господарства та методи їх вирішення

Контрольні запитання до теми

1. Охарактеризуйте процес формування світового господарства.
2. Назвіть основні етапи еволюції сучасної світової економіки.
3. Охарактеризуйте сучасний етап розвитку світового господарства.
4. В чому полягає сутність та відмінність процесів інтернаціоналізації та транснаціоналізації?
5. Назвіть сучасні визначальні тенденції розвитку світового господарства.
6. Які існують підходи до класифікації країн?
7. Назвіть головні критерії віднесення до групи економічно розвинених країн?
8. Надайте характеристику країн з перехідною економікою.

9. Назвіть головні характеристики групи країни, що розвиваються.
10. Охарактеризуйте постіндустріальні тенденції розвитку світового господарства.
11. В чому полягає відмінність концепцій інформаційної економіки та економіки знань?
12. Які є погляди на сутність «глобалізації» в науковій літературі?
13. Назвіть основні передумови та чинники економічної глобалізації.
14. Розкрийте сутність поняття «глокалізація». В чому полягає відмінність процесів глокалізації та глобалізації?
15. Охарактеризуйте основні переваги глобалізації.
16. Охарактеризуйте основні недоліки та негативні наслідки сучасних глобалізаційних процесів.
17. Який вплив глобалізації є більш відчутним в сьогоденних умовах?
18. Розкрийте сутність поняття «глобальні проблеми».
19. Охарактеризуйте сучасні глобальні ризики, які з них є найбільш небезпечними?
20. Розкрийте сутність концепції сталого розвитку.
21. Який вплив глобалізації на формування стратегій економічного розвитку різними групами держав?

Змістовий модуль 2

Моделі розвитку країн світу

Практичне заняття 4

Тема: Моделі розвитку економічно розвинених країн світу

Обсяг аудиторних годин: 4 год.

План заняття:

1. Теоретичне різноманіття моделей розвитку. Ідея формування монополярного світу. «Вестернізація» як стратегічний проект (І. Валлерстайн). Теорія «Золотого мільярда» (Н. Бердсолл). Ідея багатополярного світу.
2. Скандинавська модель
3. Принципи стратегічного розвитку країн Європейського союзу
4. Принципи стратегічного розвитку США та Японії
5. Стратегії економічного розвитку арабських монархій
6. Стратегії економічного розвитку Китайської Народної Республіки

Контрольні запитання до теми

1. Що є спільного й відмінного у стратегіях розвитку групи розвинутих країн?
2. У чому полягає принципова різниця ліберальної, корпоративістської й соціально-ринкової моделі розвитку?
3. За яких умов розвитку США застосовували кейнсіанську політику і в яких – ліберальну?

4. В яких країнах роль держави в регулюванні економіки є відносно активнішою?
5. В чому полягають причини німецького і японського «економічного дива»?
6. В чому полягають причини відходу більшості розвинутих країн від неокейнсіанства до неолібералізму наприкінці ХХ століття?
7. Що таке політика «дирижизму», де вона була застосована?
8. Чим пояснюється спад динаміки економічного розвитку більшості розвинутих країн в 90-х роках ХХ століття й на початку ХХІ століття?
9. Якими, на Вашу думку, мають бути стратегії економічного розвитку провідних країн на найближче десятиліття?

Практичне заняття 5

Тема: Моделі розвитку країн з емерджентними економіками

Обсяг аудиторних годин: 2 год.

План заняття:

1. Роль країн з емерджентними економіками у глобальному зростанні
2. Соціально-економічні норми і правила, як основа стратегічного бачення
3. Національна економічна ментальність
4. Особливості трансформації ринкової економіки в латиноамериканських країнах. Досвід реалізації стратегій «ринкового оновлення» Чилі, Аргентини, Колумбії.
5. Особливості трансформації ринкової економіки в Південно Африканській Республіці
6. Стратегії економічного розвитку «закритих» економік: Іран

Контрольні запитання до теми

1. Які ключові чинники забезпечують високі темпи зростання емерджентних економік?
2. Чому соціально-економічні норми є важливими для формування довгострокових стратегій розвитку?
3. Як порушення економічних правил може вплинути на стабільність національної економіки?
4. У чому полягає значення економічної ментальності для формування економічної політики держави?
5. Як культурні та історичні особливості впливають на економічну поведінку суспільства?
6. Які основні риси стратегії «ринкового оновлення» були реалізовані в Чилі, Аргентині та Колумбії?
7. Які фактори визначили специфіку економічної трансформації ПАР?
8. Як політичні та соціальні зміни вплинули на економічні реформи в країні?

9. Які особливості економічної політики Ірану зумовлені його статусом «закритої» економіки?
10. Як санкції та обмежений доступ до світових ринків впливають на економічні стратегії Ірану?

Практичне заняття 6

Тема: Стратегії розвитку транзитивних економік

Обсяг аудиторних годин: 2 год.

План заняття:

1. Глобальна та цивілізаційна специфіка ринкових трансформацій у постсоціалістичних країнах.
2. Проблеми формування стратегії економічного розвитку в транзитивних країнах. Стратегії виживання, наздоганяльного розвитку. Переваги відсталості. Стратегії економічного прориву і використання переваг відсталості. Умови реалізації стратегії економічного прориву і формування засад конкурентоспроможності та домінування («економічне диво»).
3. Вашингтонський консенсус: стратегії відкритості - проблеми і наслідки. Сутність та напрямки економічної допомоги країн-лідерів країнам з перехідною економікою.

Контрольні запитання до теми

1. Які спільні риси та відмінності ринкових трансформацій у постсоціалістичних країнах різних регіонів світу?
2. Як історико-культурні особливості вплинули на темпи та характер економічних реформ у цих країнах?
3. Які глобальні чинники визначають успішність або невдачу ринкових трансформацій у постсоціалістичних державах?
4. У чому полягає сутність стратегій виживання та наздоганяльного розвитку в транзитивних економіках?
5. Які переваги може надати «відсталість» у формуванні стратегії економічного прориву?
6. Які умови необхідні для реалізації «економічного дива» та забезпечення конкурентоспроможності транзитивної країни?
7. У чому полягає сутність Вашингтонського консенсусу та його ключові принципи?
8. Які позитивні та негативні наслідки впровадження стратегій відкритості для країн із перехідною економікою?
9. Які форми економічної допомоги країни-лідери надають транзитивним державам і як вони впливають на їхній розвиток?

Змістовий модуль 3

Основні соціально-економічні тенденції і моделі трансформації світової економіки в сучасних умовах

Практичне заняття 7

Тема: Глобальні трансформації в системі міжнародних економічних відносин

Обсяг аудиторних годин: 2 год.

План заняття:

1. Основні тенденції розвитку міжнародних економічних відносин
2. Цивілізаційний вимір сучасного розвитку
3. Актуальні стратегічні завдання регулювання глобального розвитку

Контрольні запитання до теми

1. Які ключові фактори визначають сучасні тенденції розвитку міжнародних економічних відносин?
2. Як глобалізація впливає на структуру та динаміку міжнародної торгівлі?
3. Які ризики та виклики постають перед країнами у процесі інтеграції до світової економіки?
4. У чому полягає значення цивілізаційного підходу для аналізу сучасних економічних процесів?
5. Як культурні та релігійні особливості впливають на економічну політику різних країн?
6. Які приклади цивілізаційних моделей розвитку можна виділити у сучасному світі?
7. Які основні інститути та механізми регулювання глобального розвитку існують сьогодні?
8. Які стратегічні завдання стоять перед міжнародними організаціями у сфері економічного регулювання?
9. Як можна забезпечити баланс між глобальними інтересами та національним суверенітетом у процесі регулювання розвитку?

Практичне заняття 8

Тема: Стратегія розвитку України в глобальному середовищі

Обсяг аудиторних годин: 2 год.

План заняття:

1. Формування національної економічної стратегії України.
2. Чинники національного економічного прориву України.
3. Стратегія економічної конвергенції України та ЄС.
4. Система стратегічного планування економічного розвитку.

Контрольні запитання до теми

1. Які ключові принципи повинні лежати в основі національної економічної стратегії України?

2. Як поєднати довгострокові стратегічні цілі з поточними економічними викликами?
3. Яку роль відіграють державні інститути у формуванні та реалізації економічної стратегії?
4. Які внутрішні чинники можуть забезпечити економічний прорив України?
5. Які зовнішні фактори (міжнародні ринки, інвестиції, інтеграційні процеси) впливають на можливості економічного прориву?
6. Які приклади «економічних див» інших країн можуть бути корисними для України?
7. У чому полягає сутність економічної конвергенції України з ЄС?
8. Які переваги та ризики має процес економічної інтеграції України до європейського простору?
9. Які структурні реформи необхідні для наближення економічної системи України до стандартів ЄС?
10. Які основні етапи та інструменти стратегічного планування економічного розвитку?
11. Як стратегічне планування допомагає забезпечити стійкість економіки в умовах глобальних викликів?
12. Які інституційні механізми забезпечують ефективність системи стратегічного планування в Україні?

Практичне заняття 9

Тема: Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: цілі сталого розвитку

Обсяг аудиторних годин: 2 год.

План семінарського заняття:

1. Історія формування концепції сталого розвитку. Сутність та базові принципи «концепції сталого розвитку».
2. Проблеми формування планетарної стратегії сталого розвитку і економічні інтереси країн-лідерів.
3. Глобальні цілі сталого розвитку: досягнення у розвинених економіках, країн, що розвиваються, та перехідних економіках.

Контрольні запитання до теми

1. В чому полягає сутність сталості, сталого розвитку?
2. Яка хронологія виникнення та імплементування концепції сталого розвитку?
3. Якими є базові принципи концепції сталого розвитку та приклади їх впровадження?
4. Які основні труднощі виникають при узгодженні глобальної стратегії сталого розвитку?
5. Як економічні інтереси країн-лідерів впливають на процес

- формування планетарної стратегії?
6. Які механізми міжнародної співпраці можуть сприяти подоланню суперечностей між глобальними цілями та національними інтересами?
  7. Які успіхи у реалізації глобальних цілей сталого розвитку досягли розвинені країни?
  8. З якими проблемами стикаються країни, що розвиваються, у процесі досягнення цілей сталого розвитку?
  9. Які особливості реалізації цілей сталого розвитку характерні для перехідних економік?

6. Методичні вказівки до самостійної роботи

Самостійна робота студента – це форма організації навчального процесу, яка передбачає виконання студентом запланованих завдань під методичним керівництвом викладача. Вона є важливою складовою навчальної діяльності, що впливає на глибину та стійкість набутих знань і умінь, які допомагають творчо застосовувати їх у майбутній професійній діяльності. На самостійну роботу студентів денної форми з вивчення навчальної дисципліни "Міжнародні стратегії економічного розвитку" виділяється 80 годин (або 67% від фонду часу, запланованого в робочій програмі дисципліни). У зв'язку з цим ряд питань теоретичного характеру студенти вивчають та виконують самостійно за базовою та додатковою літературою.

Розрізняють два основних напрямки самостійної роботи студентів:

- під контролем викладача;
- самостійна позааудиторна робота.

Самостійна робота під контролем викладача здійснюється в аудиторії. Основними її формами є контрольна робота, ділова гра, ситуаційна вправа.

Позааудиторна самостійна робота студентів включає наступні види робіт:

- **роботи обов'язкового характеру:**

- 1) самостійне вивчення теоретичного (лекційного) матеріалу, підготовка до практичних занять з навчальної дисципліни;
- 2) виконання домашніх завдань за темами практичних занять;
- 3) виконання індивідуального навчально-дослідного завдання;
- 4) підготовка до заходів поточного та підсумкового контролю;

- **роботи вибіркового характеру:**

- 1) написання есе на узгоджену з викладачем тему;
- 2) виступ-презентація за обраною темою есе та/або ІНДЗ;

- **роботи стимулюючого характеру:** участь у наукових конференціях та конкурсах наукових робіт з питань навчальної дисципліни.

Завершується вивчення дисципліни складанням іспиту.

7. Вимоги до підготовки, виконання та оформлення завдань за видами самостійної роботи студента

7.1. Вимоги до виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.

Написання та захист індивідуального навчально-дослідного завдання для студентів денної та заочної форми навчання: написання наукового обґрунтування обраної проблематики – стратегії економічного розвитку країни (за власним вибором студента) в тому числі на основі використання іноземної (англомовної) літератури обсягом до 15 сторінок оцінюється до 10 балів (до 20 балів – для студентів заочної форми навчання). Захист роботи відбувається у вигляді презентації під час практичних занять і оцінюється до 3 балів.

7.2. Вимоги до написання та оформлення есе

Есе – вид творчої діяльності студента, який полягає у вільному викладенні думок із приводу тієї чи іншої теми, котрі мають ґрунтуватись на пройденому матеріалі, понятійно-категорійному апараті.

Виконання есе потребує використання статей загальновідомих західних і вітчизняних науковців, які аналізують сутність, поняття, основні категорії, розкриває обрану студентом проблематику. Студент повинен критично підійти до аналізу наукових публікацій (до 3 статей у періодичних виданнях) та сформулювати власне ставлення до обраної проблематики. Результати дослідження та висновки повинні бути представлені своєчасно викладачу.

Самостійно виконані студентом роботи перевіряються викладачем та підлягають захисту у ході співбесіди. Загальний обсяг роботи становить 2 сторінки.

Метою дослідницької роботи на основі наукових публікацій є аналіз і оцінка підходів науковців до розгляду і вирішення певної проблеми за темою дослідження.

7.3. Вимоги до підготовки презентації ІНДЗ/есе

Презентація ІНДЗ/есе може відбуватись на практичному занятті у вигляді **виступу-презентації**.

Виступ-презентація є додатковим видом навчальної роботи студента, який готується у позааудиторний час і має на меті розвинути навички представлення (презентації) своїх досліджень.

Загальні вимоги та схема проведення виступу-презентації:

1. Тривалість виступу – до 7 хвилин.
2. Запитання слухачів і відповіді на них виступаючого (3-5 хвилин). Важливо, щоб цей процес не перетворився на довготривалі дебати.
3. Результати підсумовуються викладачем.

Критерії та шкала оцінювання презентації*(денна/заочна)

№ з/п	Критерій	Кількість балів
1	Презентабельність, темп, якість подання матеріалу	0-4/8
2	Логічність, чіткість, зрозумілість, цілісність	0-3/6
3	Аргументованість	0-3/6

* Перелік та оцінювання критеріїв можна варіювати.

8. Рекомендована література

Базова:

1. Міжнародні стратегії економічного розвитку [Електронний ресурс] : конспект лекцій для студ. спеціальності 051 «Економіка» / О. О. Охріменко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 149 с.

2. Міжнародні стратегії економічного розвитку : навч. посібник / О. В. Бервено, А. О. Москвіна; за заг. ред. О. В. Бервено; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2021. 262 с.

3. Нікитенко Д. Міжнародні стратегії розвитку та особливості розвитку України. *Bulletin National University of Water and Environmental Engineering*. June. 2021. No2(94):140. DOI:10.31713/ve2202113

4. Панченко В., Резнікова Н. Міжнародні стратегії економічного розвитку : навчальний посібник. Київ : ФОП Білецький Р. Г., 2025. 471 с.

5. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини за спеціалізацією Міжнародні економічні відносини денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Нікитенко Д. В.

Додаткова:

1. Аджемоглу Дарон, Робінсон Джеймс. Чому нації занепадають; пер. с англ. О. Демянчука. К. : Наш Формат, 2016. 440 с.

2. Булатова О. В., Захарова О. В., Карпенко О. І., Федоров Е. В. Економічна безпека країн в умовах сучасних глобальних трансформації: виклики, загрози, ризики / за загальною редакцією д.е.н., проф. О. В. Булатової. Київ : МДУ, 2024. 290 с.

3. Гжегож В. Колодко Велика китайська трансформація: з третього світу в перший. *Економічна теорія*. 2020. № 2. С. 5–19. DOI: <https://doi.org/10.15407/etet2020.02.005>

4. Гриценко А. Економічні суперечності глобалізації і локалізації та їх сучасні прояви. *Економічна теорія*. 2022. 4. С. 5–29. URL: <https://doi.org/10.15407/etet2022.04.005>
5. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави : монографія. К. : НІСД, 2009. 336 с.
6. Лі Куан Ю. Із третього світу в перший. Історія Сингапуру:1965-2000. / пер. с англ. Є. Сагайдака К. : Видавнича група КМ-БУКС, 2016. 760 с.
7. Райнерт Ерік С. 2019. Як багаті країни стали багатими... І чому бідні країни залишаються бідними / переклад з англ. Яніса Сінайко; за наук. ред. Віктора Галасюка. К. : Саміт-Книга, 416 с.
8. Рокоча В. В., Одягайло Б. М., Терехов В. І. Геоекономіка та глобальні стратегії українського бізнесу (антикризовий аспект) : навчальний посібник. К. : Університет економіки та права «КРОК», 2017. 352 с.
9. Таранич В. А. Стратегії економічного зростання країн в контексті глобальних викликів розвитку світового господарства. *Вісник економічної науки України*. 2020. № 1. С. 54. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1\(38\).52-57](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1(38).52-57)
10. Трофимова В. В. Концепція сталого розвитку як основа постіндустріальних моделей розвитку. URL: http://postref.ru/document_c8184edaf2cf157587c8d65004cf0ebe.html
11. Abdel Hamid El-Chazali Man is the Basis of the Islamic Strategy for Economic Development. *Islamic Economics Translation Series*. 1994. 1. 64 p. URL: <https://share.google/dJZqHkIQSM5PbhFaK>
12. Bartik, Timothy J. Strategies for Economic Development. *Management Policies in Local Government Finance* / 4th ed., J. Richard Aronson, Eli Schwartz, eds. Washington, DC : International City/County Management Association, 1996. P. 287–311.
13. Easterly William. The economics of international development : Foreign Aid versus Freedom for the World's Poor. London, 2016. 114 p.
14. Modern Economic Growth: Findings and Reflections. Lecture to the memory of Alfred Nobel, December 11, 1971. *Nobel Lectures, Economics 1969-1980*, Editor Assar Lindbeck, World Scientific Publishing Co., Singapore, 1992. URL: <https://www.nobelprize.org/prizes/economic-sciences/1971/kuznets/facts/>
15. Murphy K. M., Shleifer A., Vishny R. W. Industrialization and the Big Push. *The Journal of Political Economy*, Vol. 97, No. 5 (Oct., 1989), P. 1003–1026. The University of Chicago Press Stable. URL: <http://www.jstor.org/stable/1831884>
16. Ouliaris S. What Are Economic Models? How economists try to simulate reality. *Finance & Development*, June 2011, Vol. 48, No. 2. URL: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2011/06/pdf/basics.pdf>

17. Rostow W. The Stages of Economic Growth: A Non-Communist Manifesto, London : Cambridge University Press, 1960. p.12

18. Strategies for sustainable socio-economic development and mechanisms their implementation in the global dimension : collective monograph / edited by M. Bezpartochnyi, in 3 Vol. ; VUZF University of Finance, Business and Entrepreneurship. Sofia : VUZF Publishing House «St. Grigorii Bogoslov», 2019. Vol. 2. 367 p.

19. Офіційний сайт Європейської комісії. URL: <http://www.ec.europa.eu/eurostat>

20. What are the Sustainable Development Goals? URL: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals>